

5 gr. SŁOWO 5 gr.

CZĘSTOCHOWSKIE

Biuletyn polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. N. Marii Panny Nr. 32. Tel. 30.

REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 10 — 11 i 15 — 16.

Rok II.

Niedziela 3-go kwietnia 1932 roku.

Nr. 76.

Przyczynek pacyfistyczny.

Francja pacyfistyczna i pacyfistyczna Europa straciły w b. ministrze spraw zagranicznych Briandzie wielkiego polityka i niezmordowanego o-
rędownika idei pokoju.

Jak to z niezliczonych życiorysów Brianda wiadomo, wyszedł on z mieszczańskiego środowiska, a karierę polityczną zawdzięczał socjalistom i całe życie zresztą — choć formalnie z żadną, a więc i socjalistyczną partią nie związany w duchu i czynach wierny ideałom socjalistycznym pozostał.

Stąd więc i jego pacyfizm, w usiłowaniu realizowania którego tak wiele zdecydowany był poświęcić, że aż zaniepokoić to musiało nas Polaków, tak szczerych i oddanych sprzymierzeńców Francji. Kto obserwował pewne wypadki w okresie rozmów niezjącego już Stresemanna z Briandem w Thoiry, ten napewno zauważył niesłychane wzmoczenie propagandy niemieckiej za odebraniem Polsce t. zw. „korytarza”, czyli poprostu naszego dostępu do morza. Propagandę tę należy z całą pewnością zapisać na rachunek rozmów w Thoiry, jakkolwiek treść ich już bezpowrotnie kryje tajemnica dwóch grobów. Przypisać ją należy rozmowom w Thoiry tem więcej, że plan poświęcenia polskiego Pomorza przez Brianda, za pewne koncesje wojskowe — w które zresztą wspaniałomyślnie i Polska miała być wciągnięta — potwierdziły ostatnio rewelacje niemieckiego przemysłowca Arnolda Rechberga drukowane w „Neues Wiener Journal”.

Ale i środowisko najbliższe wielkiego zmarłego pacyfisty — francuska partja socjalistyczna nie wyróżnia nas zbyt. Świadczy o tym dobitnie ostatnia jej uchwała, powzięta w związku ze staraniami Polski o pożyczkę we Francji. Ostrzegają w niej rząd swój socjaliści, że Polska pożyczki, gdyby ją dostała, nigdy nie wróci. Poza to faszystowski rząd Piłsudskiego nie jest rządem, który należy popierać.

Można być spokojnym co prawda, że głos partji, która zawsze macza palce w obalaniu gabinetów, choć sama niezdolna jest do utworzenia jakiegokolwiek w miejsce obalonego, nie jest głosem Francji, a nawet jej poważnej mniejszości. Zawsze jednak, jest wyrazem zapatrywań partji politycznej dość silnej, partji, która wydała wielkiej miary, choć mniejszego szczęścia polityka — Brianda.

I dlatego, czy pomimo to, dobrze zrobiła Polska oficjalna, łącząc się we

współczuciu dla swej sojuszniczki, żegnającej zasłużonego ministra. Uczyniła gest wielkoduszny i szlachetny i tak zapewne to rozumiano.

Dobrze także, iż w chórze wyrazów współczucia i żaloby nie zabrakło Częstochowy, zgromadzonej na akademji ku czci Arystydesa Brianda, zorganizowanej — jak doniosła pra-

sa — przez miejscowy oddział Towarzystwa Przyjaciół Francji. Akademję Tow. Przyj. Francji — które to Towarzystwo tak mile dało się poznać kulturalnej Częstochowie, organizując odczyt Boy'a — zrozumiałem jako chęć manifestowania przyjaźni dla wielkiej naszej sojuszniczki Francji i tyle sympatycznego narodu Francuzów. Wydaje mi się, że z całą pewnością utrafiłem w intencje Towarzystwa Przyjaciół Francji.

W. Kurkowski.

Częstochowa, dn. 2 kwietnia 1932 r.

KOMUNIKAT.

Do Abonentów Prądu Elektrycznego w Częstochowie.

Podpisane strony komunikują, iż rozpoczęte zostały pertraktacje celem zlikwidowania trwającej akcji.

Wobec powyższego Zrzeszenie Abonentów Prądu Elektrycznego zawiesza działania „strajkowe” do dnia 15 kwietnia 1932 r., natomiast Elektrownia Okręgowa w Częstochowie zobowiązuje się zdjąć na żądanie abonentów — liczniki założyć ponownie bezpłatnie.

Elektrownia w Częstochowie, sp. z o. o.

(-) Ludwik Tencer.

Zarząd Z. A. P. E.

T-wo Elektryczne Okręgu Częstochow. sp. akc.

(-) Ludwik Tencer.

(-) A. Musiał.

214-1

Trzeba nieść wielkie ofiary dla Państwa!

Wezwanie prezesa BBWR, Walerego Sławka.

WARSZAWA. Wczorajszy zjazd klubu Bezpartyjnego Bloku był niezwykle liczny. Duża sala posiedzeń w lokalach klubu nie mogła pomieścić wszystkich, którzyby chcieli wysłuchać przemówienia swego prezesa.

Posiedzenie rozpoczęło się po godzinie 10-tej, zagał je prezes Sławek dłuższym przemówieniem, poruszając przedewszystkiem trzy zagadnienia, a mianowicie wskazał na konieczność przygotowania i oddania wszystkich referatów, podzielonych pomiędzy poszczególne posiedzenia, dotyczących konstytucji, w celu umożliwienia przyspieszenia prac komisji konstytucyjnej.

To szczególne podkreślenie zrozumiane być może, iż w razie zwołania nadzwyczajnej sesji letniej przyspieszone zostaną prace komisji konstytucyjnej.

Dalej prezes zwrócił uwagę na konieczność przygotowania materiałów do ustawy samorządowej, jako bardzo skomplikowanej i trudnej. Poza to poruszył zagadnienie ustawy scaleniowej, dotyczącej ubezpieczeń społecznych, wskazując na rozbieżne interesy poszczególnych grup pracowników, które muszą być uzgodnione i mogą być uzgodnione tylko na terenie klubu B.B. Uzgodnienie to wymaga długiej pracy.

Długotrwałe oklaski wzbudziła część przemówienia, gdy prezes Sławek, poruszając dawne dzieje r. 1912, kiedy to z ramienia Polskiego Skarbu Wojskowego, odbywał szereg narad dla przygotowania tego działu, tak ważnego wobec sytuacji ówczesnej, kiedy trwała wojna bałkańska i kiedy wojna europejska wisiała na włosku.

Premjer Sławek wspomina, że po jednej takiej trzygodzinnej konferencji otrzymał od jednego z tych wpływowych panów, z którymi konferował, jedną koronę na skarb polski.

Wspomina dalej, że ludzie zamożni składali na Towarzystwo Szkoły Ludowej w tym czasie po trzy grosze. Wstydem palić się muszą sumienia tych panów, kiedy wspomną te czasy.

Prezes Sławek poruszył w swoim przemówieniu również, jak to już wczoraj zapowiadaliśmy, sprawę konferencji wtorkowej w Spale.

Konferencja taka na życzenie p. premjera odbywać się będzie pod przewodnictwem P. Prezydenta co pewien czas.

Choć nie jest to ciało przewidziane konstytucyjnie, jednak w obecnej chwili ważne jest wysłuchanie opinii w sprawach gospodarczych tych wszystkich, którzy kierowali poprzednio rządami.

Premjer Sławek podkreślił dalej, że rząd przez usta premjera dał wyraz temu, iż nie zamierza zbyt pochopnie korzystać z przysługującego mu prawa wydawania dekretów, a wydawać je będzie tylko w ważnych okolicznościach, gdy tego będzie wymagała konieczność państwowa.

Przemysłowcy Gdańsk cieszy się.

Radość prasy niemieckiej z powodu postanowienia, krzywdzącego Polskę.

GDANSK. Rzeczą charakterystyczną jest, że tymczasowa decyzja wysokiego komisarza Ligi Narodów hr. Graviny w sprawie gdańskiego obrotu uszlachetniającego, wywołała żywe zadowolenie nie tylko senatu gdańskiego, lecz również prasy niemieckiej.

Na pierwszy rzut oka mogłoby się zdawać, iż zadowolenie to jest wyrazem sympatii narodowej, jaką Niemcy czują do gdańszczan, którym jakoby działa się krzywda gospodarcza ze strony Polski.

BBWR radzi nad ustawą samorządową.

WARSZAWA. Grupa samorządowa BBWR, pomimo zakończenia sesji sejmowej, pracuje nad ustawą o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego. Projekt rządowy ma być tak przepracowany, by na przyszłej sesji nie wzbudzał w łonie klubu żadnych wątpliwości, ani rozbieżności. Należy spodziewać się, że grupa zaproponuje szereg zmian nawet o zasadniczym charakterze.

Ostatnio obradowano nad instytucją gromady, przyczem wysunięto szereg poprawek, które będą przyjęte na najbliższym posiedzeniu grupy.

Drugie głosowanie na prezydenta Rzeszy.

BERLIN. — W drugim głosowaniu na prezydenta Rzeszy oficjalnie zgłoszeni zostali trzej kandydaci: Hindenburg, Hitler i Thälmann. Kandydatura Wintera nie została wniesiona.

Komisja sowiecko-rumuńska zbada krwawe zajścia graniczne.

PARYŻ. — Wedle informacji paryskich, mieszana komisja sowiecko-rumuńska, mająca uregulować ostatnie wypadki graniczne, zbierze się 12 kwietnia. Ze strony Rumunii w rokowaniach weźmie udział dwóch ministrów. Rosja wysyła w charakterze delegatów kierownika G. P. U. Mienzynskiego, oraz dwóch jego współpracowników.

Komisja zbada uciekinierów, świadków zbiorowej masakry nad brzegami Dniestru.

Jak zapewniają, rząd rumuński wyraził zgodę na propozycję zaproszenia na tę konferencję również delegata Ligi Narodów.

Napady na pociągi nie ustają. Zorganizowana banda liczy z górą 400 osób.

Na szlaku kolejowym Piotrków — Baby dokonano zuchwałego napadu na pociąg węglowy.

Między stacjami Piotrków i Koluszkę na 160-ym kilometrze banda, złożona z przeszło 400 osób, napadła na pociąg nr. 172. Złoczyńcy wyrzucili z pociągu wielką ilość węgla.

Pociąg zatrzymano. Dzięki energicznej akcji drużyny konduktorskiej, część zrabowanego węgla załadowano z powrotem do wagonów.

Władze policyjne wszczęły natychmiastowy pościg za rabusiami. Pociąg stał w polu 48 minut.

